

ПРАВА ЛЮДИНИ ТА ПРАВОСУДДЯ

Права людини та правосуддя – стратегічна програма ЕЦПЛ, мета якої – розвиток інституційної спроможності державних установ у створенні безпечних умов взаємодії людини з органами досудового розслідування за допомогою розроблення та впровадження стандартів та інноваційних інструментів забезпечення ефективного досудового розслідування, які базуються на дотриманні прав людини.

ЕЦПЛ здійснює комплексні дослідження наявних практик діяльності органів досудового розслідування й судів у контексті міжнародних стандартів дотримання прав людини. Використання низки сучасних аналітичних методів дозволяє експертам виявити найбільш проблемні місця та напрацювати рекомендації щодо покращення роботи детективів, прокурорів, суддів, адвокатів та інших учасників кримінального судочинства.



Вирішення великої частини системних проблем не вимагає внесення змін до КПК та далеко не завжди потребує формування нових правових позицій Верховного Суду України. Зазвичай достатньо чітко розподілити ролі між учасниками досудового розслідування та домовитись про «спільні правила гри».

Однак, намагаючись просунутися у цьому напрямку, ми стикаємося із кардинально різними баченнями слідчих, прокурорів і слідчих суддів «ідеальної картинки» функцій кожного та розумінням розподілу ролей між ними. Узгодження позицій якраз і є надзвичайно перспективним напрямом системних змін у сфері кримінальної юстиції, –



Андрій Орлеан, керівник програми «Права людини та правосуддя», доктор юридичних наук, доцент



Дослідження у сфері досудового розслідування:



РОЛЬ ПРОЦЕСУАЛЬНОГО КЕРІВНИКА – ПРОКУРОРА СПЕЦІАЛІЗОВАНОЇ АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПРОКУРАТУРИ НА ДОСУДОВІЙ СТАДІЇ ПРОЦЕСУ

2018

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Дослідники, залучені до підготовки інструментарію дослідження та збору даних під час польового етапу:

Юрій Белоусов, Володимир Венгер, Андрій Орлеан, Василина Яворська

Вікторія Мітько, Віктор Чупров



РОЛЬ ПРОКУРОРА НА ДОСУДОВІЙ СТАДІЇ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

2017

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Дослідники, залучені до збору даних під час польового етапу дослідження:

Юрій Белоусов, Володимир Венгер, Вікторія Мітько, Андрій Орлеан, Володимир Суценко, Василина Яворська

Валентина Волобуєва, Микола Личик, Тетяна Логойда, Максим Магда, Тетяна Сівак, Сергій Дрелінський

В рамках ініціативи програми «Права людини і правосуддя» Міжнародного фонду «Відродження» фахівці Експертного центру з прав людини разом із колегами з різних державних та недержавних організацій працюють над дослідженням наявної системи проведення допитів в Україні та впровадженням цілком нової моделі **процесуального інтерв'ю**. Наразі здійснюється аналіз практик проведення допитів, системи спеціальної підготовки кадрів для органів досудового розслідування та найкращого закордонного досвіду. Створюються пілотні майданчики для відпрацювання моделі **процесуального інтерв'ю** в українських реаліях. Для успішного запровадження процесуального інтерв'ю необхідний комплексний системний підхід, що унеможливить ризики дискредитації правильної ідеї неякісною реалізацією.

Як зауважив Дарен Джей, міжнародний експерт, тренер і консультант у сфері Interview Management Solutions, завдяки впровадженню таких інструментів, як **процесуальне інтерв'ю**, ми інтегруємо ідею справедливості в ДНК розслідування.

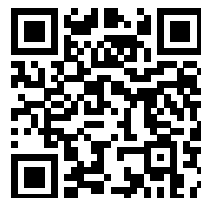
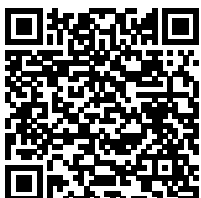
КОРИСНІ СТАТТІ ЗА ТЕМАТИКОЮ ПРОГРАМИ:

Процесуальне інтерв'ю — на заміну звичним підходам до проведення допиту

Процесуальне інтерв'ю: витоки, моделі, перші кроки в Україні

Інтерв'ю замість допиту: як це працює

espl.com.ua



ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ІНТЕРВ'Ю:

Історія впровадження реформ в Україні переконує, що для розв'язання проблеми недостатньо «закарбувати позором» хибні практики, оголосити про необхідність відмови від них, посилити відповідальність та створити додаткові інструменти контролю й виявлення зловживань. Адже, навіть, роззброївши в такий спосіб представників органів розслідування, суспільство не перестане вимагати від них ефективної роботи та притягнення винних у вчиненні злочинів до кримінальної відповідальності. І тому треба шукати більш ефективні рішення для здійснення ефективного досудового розслідування.

Процесуальне інтерв'ю (investigative interviewing) – інструмент, що сформувався, завдяки міждисциплінарним науковим розробкам та був відшліфований упродовж багаторічної практики роботи поліцейських, детективів, прокурорів Британії, Австралії, Норвегії, Канади та інших країн, де впроваджені програми з професіоналізації та відбору спеціалістів цієї сфери.

Філософія investigative interviewing – не в отриманні зізнання чи приведенні свідчень особи у відповідність до іншої доказової бази (речові докази, показання свідків тощо), а в отриманні інформації.

«Детектив має залишатися неупередженим, збирати всю інформацію щодо події з різних джерел. Інакше, якщо він впевнений у вині особи з самого початку, він збирає лише докази, що підтверджують його позицію, –

Гері Пенкхорст, колишній детектив
New Scotland Yard



CUSTODY RECORDS

Застосування психологічного тиску, катування, неналежне поводження з затриманою людиною — для правозахисника ці поняття, мов червона тканина, викликають реакцію спротиву. Для експертів і дослідників все, що стосується прав людини має спиратися на аналіз, зважені аргументи, розроблення інструментів протидії порушенням, створення інфраструктурних умов та стандартів дотримання прав людини. Здебільшого громадян не дуже замислюється про факти катування: і тема складна і згадувати про неї не хочеться, поки когось із близьких це раптом не зачепило.

Проте, коли йдеться про джерела насилля, причини виникнення кримінальної поведінки — як соціальної хвороби — стає зрозумілим, що не думати про це неможливо. Питання в тому, як говорити на подібні теми в професійних колах і одночасно пояснювати пересічному українцю, що проблема насилля його теж стосується.

В дискусіях міжнародних експертів часто лунають слушні думки про те, що відвернення катувань має бути невід’ємною частиною програм сталого розвитку для будь-якої країни. І для усвідомлення цього потрібно, щоби принцип поваги до людської гідності став нормою не тільки на рівні держави, але й на рівні звичайних громадян.

За результатами досліджень експерти ЕЦПЛ дійшли висновків щодо необхідності розроблення чітких алгоритмів фіксації усіх дій із затриманими особами та реагування на катування з боку правоохоронних органів та НПМ (Національного превентивного механізму), впровадження інноваційної системи забезпечення дотримання прав людини Custody records, розвитку нових підходів до проведення розслідування та осучаснення процесів міжвідомчої комунікації в правоохоронних органах.

Такий комплексний підхід — починаючи з виявлення причин порушень з боку правоохоронців, та продовжуючи впровадженням нових технологій взаємодії з затриманими — призводить до усвідомлення того, як не порушувати права людини та виконувати свої професійні обов’язки. Йдеться і про процесуальне інтерв’ю, і про підготовку custody офіцерів, і про цивільний контроль.

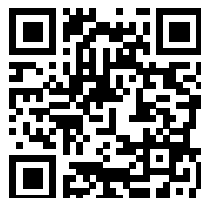


КОРИСНІ СТАТТІ:

Custody Records: система, яка змінює обличчя кримінальної юстиції



Відкриття першого тренінгового центру Custody records



Система забезпечення прав затриманих Custody Records (відео)



ecpl.com.ua

Більше інформації — у дослідженнях ЕЦПЛ:



ФІКСАЦІЯ ТА РОЗСЛІДУВАННЯ КАТУВАНЬ У МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ

2018

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Юрій Белоусов, Олександр Гатіятулін, Костянтин
Запорожцев, Маргарита Тарасова, Володимир Шурдук



ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ІНСТИТУТУ СЛУЖБОВИХ ОСІБ, ВІДПОВІДАЛЬНИХ ЗА ПЕРЕБУВАННЯ ЗАТРИМАНИХ, ЯК МЕХАНІЗМУ ПОПЕРЕДЖЕННЯ НЕНАЛЕЖНОГО ПОВОДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ

2018

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Юрій Белоусов, Сергій Швець, Віктор Чупров, Злата
Швець, Олександр Бондаренко



НЕНАЛЕЖНЕ ПОВОДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ: ПРОЯВИ, ПОШИРЕНІСТЬ, ПРИЧИНИ

2017

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Юрій Белоусов, Олександр Бондаренко, Валентина
Оболенцева, Костянтин Тарасенко, Віктор Чупров,
Злата Швець



АНАЛІТИЧНИЙ ЗВІТ ЗА РЕЗУЛЬТАТА- МИ МОНІТОРИНГУ І ОЦІНКИ СИСТЕМИ CUSTODY RECORDS В ІЗОЛЯТОРАХ ТИМЧАСОВОГО ТРИМАННЯ НАЦІО- НАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

2019

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ:

Юрій Белоусов, Олександр Єрьомін, Микола Сіома,
Катерина Хільчевська, Віктор Чупров,
Василина Яворська

CUSTODY RECORDS

це система фіксації всіх даних, пов'язаних із процесом затримання підозрюваної особи упродовж періоду її перебування під контролем поліції. Custody records включає комплекс технічних елементів, починаючи з відеофіксації, оброблення інформації та внесення даних у спеціальну програму (одне зі значень слова «records» – «запис, фіксація»), і залучення спеціально підготовлених співробітників, які відповідають за гарантії дотримання прав затриманої особи. Для належної роботи системи необхідно обладнати приміщення технікою та програмним забезпеченням, відібрати і навчити співробітників поліції, які будуть відповідати за роботу системи, надати їм чіткі алгоритми взаємодії.

Наразі ЕЦПЛ спільно з організаціями-партнерами – Управлінням забезпечення прав людини Національної поліції України та Українською Фундацією правової допомоги, за підтримки МВФ «Відродження», обладнано тренінговий центр, де створені умови для ефективного навчання і модель робочого місця інспектора Custody records (інспектор з прав людини). Тут майбутні інспектори відпрацьовують необхідні навички для роботи з системою Custody records.

Також запроваджено пілотні моделі системи Custody records в Ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції України у м. Дніпро, Херсон, Кропивницький та Сарни. Аналіз роботи пілотних моделей свідчить про необхідність масштабування Custody Records на решту ІТТ НПУ, а також – відділки Національної поліції.



Custody records – зразок інтеграції сучасних технологій та нових підходів у роботі працівників органів правопорядку задля забезпечення безпеки людини. Для правоохоронних органів України – це інструмент майбутнього. Аналітичні можливості системи дозволяють в автоматичному режимі відстежувати стан дотримання прав затриманих і сигналізувати про обставини, які можуть свідчити про істотні порушення їхніх прав, що вкрай важливо знати у перші години перебування затриманих під контролем поліції.

Чому? Саме в цей час затримана особа залишається найбільш вразливою та незахищеною від ризиків застосування катування чи інших видів неналежного поводження з боку поліції: правоохоронці можуть використовувати такий стан людини для отримання зізнань, іноді «забуваючи» про необхідність дотримання процесуальних прав та гарантій затриманих осіб, –



Віктор Чупров, виконавчий директор Експертного центру з прав людини



ЦИВІЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ

Починаючи з 2014 року, внаслідок військового конфлікту на Сході, Україна опинилася перед загрозами своїй безпеці. Правоохоронні органи стикнулися з новими викликами, пов'язаними із необхідністю, з одного боку, захистити територіальну цілісність держави від зовнішньої агресії, а з іншого – забезпечити належне дотримання та захист прав людини в цих умовах.

Світовий та національний досвід свідчать, що під час збройного конфлікту існує високий ризик порушень прав людини, оскільки в розумінні правоохоронних органів та органів безпеки головний пріоритет має надаватися захисту інтересів держави. Водночас права людини розглядаються як щось другорядне та не варте особливої уваги.

Однак, саме в таких складних умовах права людини стають індикатором справжніх цінностей суспільства та їхньої відповідності стандартам демократичної держави: правоохоронні органи мають довести свою здатність захищати все суспільство, а не лише органи державної влади від зовнішніх та внутрішніх загроз безпеці.

Для цього механізми захисту безпеки треба адаптувати до нових умов, враховувати територіальні відмінності, можливості горизонтальної взаємодії та силу соціального капіталу на регіональному рівні.

діалог безпеки

Діяльність ЕЦПЛ у сфері цивільного контролю складається з експертної та дослідницької роботи, медіації та просвітницьких заходів.

Експертна робота включає аудит стану цивільного контролю в державі, розроблення процедур і політик дотримання прав людини, аналіз можливостей забезпечення цивільного контролю, розроблення *policy paper* для вдосконалення принципів цивільного контролю за службами безпеки.

Дослідницька діяльність фокусується на моніторингу практик взаємодії державних правоохоронних органів, ОМС та організацій громадянського суспільства на регіональному рівні, аналізі нормативно-правових актів у сфері цивільного контролю тощо.

Медіація кризових ситуацій, які виникають між громадськістю та безпековими службами на рівні територіальної громади. Особливо це стосується регіонів близьких до лінії розмежування. Йдеться про налагодження прямого діалогу між сторонами, об'єктивне оцінювання конфліктних ситуацій та чинників, що їх спричинили, а також — наслідків впливу регіональних платформ; пошук спільних рішень.

Просвітницькі заходи спрямовані на фасилітацію діалогу для розвитку міжсекторальної взаємодії та інформування суспільства про стан цивільного контролю.

КЛЮЧОВИЙ ІНСТРУМЕНТ ЕЦПЛ ДЛЯ ЗДІЙСНЕННЯ ЦИВІЛЬНОГО КОНТРОЛЮ

Ініціатива «Ефективна співпраця громадянського суспільства з безпековими службами в Україні» яка була започаткована наприкінці 2018 року у партнерстві з низкою громадських організацій: ГО «Експертний центр з прав людини», «Freedom House» в Україні, БФ «Восток-SOS» та ГО «Український інститут з прав людини».

Одним з елементів ініціативи є створення Регіональних платформ прямого діалогу та ефективної взаємодії між керівним складом Міністерства оборони України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України з організаціями громадянського суспільства на національному та регіональному рівнях для розв'язання системних проблем порушення прав людини.



У пострадянських суспільствах «контроль» — це "роби так, як тобі сказали". Між тим, у євроатлантичному колі тлумачення слова "Oversight" відбувається в контексті розуміння 'розбудови стосунків довіри'. Було б чудово, якби в Україні цей термін теж так перекладався.

Для того, щоб працювала довіра, треба навчити людей поводити себе таким чином, щоб їхня поведінка викликала довіру. Громадянському суспільству треба навчатися цьому, а всім залученим міністерствам, структурам, відомствам слід навчитися делегувати повноваження на місцевий рівень. Зрозуміло, що це величезний крок в сторону від того, до чого історично звикли жителі пострадянського регіону. Але довіра вибудовується роками та десятиліттями. І ви вже стоїте на цьому шляху, —



Robin Seaward, Deputy Special Defence Adviser (Посольство Британії), виступ на презентації ініціативи «Ефективна співпраця громадянського суспільства з безпечними службами в Україні»

Мережа регіональних платформ створюватиме «дорожню карту» для забезпечення цього діалогу.

Ще один напрям роботи ЕЦПЛ

ПОСИЛЕННЯ РЕГІОНАЛЬНОГО КОМПОНЕНТУ ДІЯЛЬНОСТІ ОФІСУ УПОВНОВАЖЕНОГО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ З ПРАВ ЛЮДИНИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ ПОРУШЕННЯМ ПРАВ ЛЮДИНИ З БОКУ ОРГАНІВ ПРАВОПОРЯДКУ.

Наразі формується мережа експертів для співпраці з регіональними представництвами Уповноваженого ВР України з прав людини.

Проект здійснюється за підтримки Програми розвитку ООН в Україні та Ministry of Foreign Affairs of Denmark, Danida.



КОРИСНІ СТАТТІ:

Стартувала нова партнерська ініціатива



«Регіональні платформи»: створюємо умови для горизонтальної взаємодії



Діалог безпеки у Херсоні: якими мають бути регіональні платформи?



ecpl.com.ua

ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ТА ЗАХИСТ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ

Одним із пріоритетів розвитку демократії в Україні є забезпечення основоположного права людини на повагу до приватного життя.

Незважаючи на положення національного та міжнародного законодавства, в українському суспільстві не сформований запит щодо розвитку даної сфери: немає належного інформування громадян про право на захист персональних даних, обов'язки держави щодо забезпе-

чення конфіденційності й безпеки даних, можливі ризики у разі порушень, а також систему контролю обробки та архівування даних.

Тому важливим напрямком роботи Експертного центру з прав людини є розбудова системи інформаційної безпеки та захисту персональних даних в Україні шляхом консолідації діалогу та посилення спроможності ключових стейкхолдерів.



Прогнозування майбутніх ризиків у сфері безпеки — серйозна проблема України. У проекті стратегії розвитку Національної поліції України до 2023 року вже закладено інструменти прогнозування злочинів. Але якщо держава створює систему кібербезпеки й хоче більше контролювати громадян, ми мусимо знати, де межі втручання в особистий простір кожного. Чи ми до цього вже готові? —



Анастасія Апетик, експертка ЕЦПЛ з інформаційного права

Діяльність ЕЦПЛ у сфері інформаційної безпеки та захисту персональних даних складається з експертної та дослідницької роботи і просвітницьких заходів.

Експертна робота включає аналіз світових тенденцій для розроблення рекомендацій, нормативно-правових актів у сфері захисту даних, внутрішніх політик і положень щодо обробки персональних даних. Дослідницька діяльність передбачає вивчення думки населення щодо стану дотримання права на захист персональних даних, виконання норм законодавства у приватній сфері з боку володільців та розпорядників персональних даних.

ПРОСВІТНИЦЬКІ ЗАХОДИ ВКЛЮЧАЮТЬ:

- **Розроблення навчальних програм** та проведення тренінгів, семінарів для представників громадськості, бізнесу, державних органів та органів місцевого самоврядування;
- **Фасилітацію діалогу** та розвиток міжсекторальної взаємодії між стейкхолдерами задля розбудови ефективних політик у сфері інформаційної безпеки;
- **Розвиток механізмів** громадського контролю та оцінювання рівня захисту персональних даних;
- **Проведення інформаційних кампаній** щодо ризиків у сфері інформаційної безпеки та захисту даних.



107 РЕКОМЕНДАЦІЙ ЩОДО ЗАХИСТУ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ У СИСТЕМАХ ВІДЕОСПОСТЕРЕЖЕННЯ

2019

АВТОРКА: Уляна Шадська

БЕЗПЕКА ГРОМАД

Розбудова спроможності громади формувати місцеві політики та змінювати якість життя є головним індикатором розвитку безпечного середовища для людини, а також запорукою виконання державними та місцевими інституціями своїх функцій у питаннях забезпечення правопорядку.

Програма «Безпека громад» спрямована на посилення можливостей органів правопорядку в сферах забезпечення прав людини, публічної безпеки та протидії злочинності.

Ми вважаємо, що в Україні мусять впроваджуватися нові підходи до забезпечення безпеки населення, має збільшуватися кількість професійних лідерів, здатних стратегічно мислити та формувати політику у сфері безпеки і громадського порядку, як на локальному, так і на національному рівні.



НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК «ОФІС БЕЗПЕКИ ГРОМАДИ»

2019

АВТОРКА: Уляна Шадська



ПОСІБНИК «БЕЗПЕКА ГРОМАДИ: ПОШУК СПІЛЬНИХ РІШЕНЬ»

2018

АВТОРКА: Уляна Шадська



СКЛАДОВІ ПРОГРАМИ:

Аудит стану безпеки, формування місцевих політик безпеки, проектування моделей безпечної громади, впровадження комплексної навчальної програми «Безпека громад» для лідерів громад та працівників поліції.

- **Аудит стану безпеки передбачає:** дослідження думки населення на рівні громади; аналіз стану безпеки на конкретній території; дослідження демографічних, соціальних, культурних та інших процесів, що спричинятимуть загрози для сталого розвитку громади; аналіз діяльності суб'єктів, відповідальних за безпеку населення, а також – нормативно-правових актів у сфері безпеки та правопорядку.
- **Формування місцевих політик безпеки передбачає:** розроблення рекомендацій щодо розвитку місцевих цільових програм безпеки та правопорядку, стратегій превентивної діяльності на національному, регіональному та місцевому рівнях; програм, орієнтованих на потреби різних груп (жінки, чоловіки, діти, соціально-незахищені особи тощо).
- **Проектування моделей безпечної громади передбачає:** посилення спроможності лідерів громад впроваджувати ефективні політики у сфері безпеки.



Сьогодні громада повинна стати рушійною силою у формуванні політики безпеки від регіонального до національного рівнів. Відтак, самі мешканці можуть допомагати органам влади та місцевого самоврядування створювати середовище, комфортне для життя. Адже його розбудова полягає не лише у боротьбі зі злочинністю чи в превентивних діях, але й у розвитку самодостатніх, об'єднаних громад, які здатні ефективно вирішувати власні проблеми, –



Анастасія Апетик, експертка програми «Безпека громади»

Протягом 2018 року ГО «Експертний центр з прав людини», за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» було проведено два дослідження «Оцінка можливості інтеграції вразливих груп населення в життя громади м.Полтави задля створення безпечного середовища» та «Оцінка можливості інтеграції вразливих груп населення в життя громади м. ірпеня задля створення безпечного середовища», за результатами яких було визначено:

- Соціальні групи, які вважаються в громаді такими, що несуть загрозу/ризика безпеці.
- Загрози/ризика, що спричиняють представники певних соціальних груп, на думку громади.
- Загрози/ризика, яких зазнають окремі соціальні групи з боку громади.
- Рівень соціальної дистанції між представниками окремих соціальних груп.
- Варіанти усунення загроз/ризиків безпеки з урахуванням можливостей залучення окремих соціальних груп.



За останні роки українські громади стали більш впевненими у своїх поглядах та позиціях. Наразі ми вже не пропонуємо до розгляду успішні кейси з інших країн, а розповідаємо про успішні історії з України, обговорюємо помилки та радіємо за наших партнерів, –



Уляна Шадська, керівниця програми
«Безпека громади»



ДОСЛІДЖЕННЯ: «ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В ЖИТТЯ ГРОМАДИ М.ІРПЕНЯ ЗАДЛЯ СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА»

2019

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Злата Швець, Юрій Белоусов



ДОСЛІДЖЕННЯ: «ОЦІНКА МОЖЛИВОСТІ ІНТЕГРАЦІЇ ВРАЗЛИВИХ ГРУП НАСЕЛЕННЯ В ЖИТТЯ ГРОМАДИ М.ПОЛТАВИ ЗАДЛЯ СТВОРЕННЯ БЕЗПЕЧНОГО СЕРЕДОВИЩА»

2018

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Злата Швець, Юрій Белоусов

КОРИСНІ СТАТТІ ЗА ТЕМАТИКОЮ ПРОГРАМИ:

**Як та навіщо людям
впливати на стан безпеки
у громаді?**

[https://ecpl.com.ua/
comments/yak-ta-navischo-
lyudyam-vplyvaty-na-stan-
bezpeky-u-hromadi/](https://ecpl.com.ua/comments/yak-ta-navischo-lyudyam-vplyvaty-na-stan-bezpeky-u-hromadi/)



**Чи потрібна в Україні
стратегія запобігання
злочинності?**

[http://ecpl.com.ua/
comments/chy-potribna-
v-ukrajini-stratehiya-
zapobihannya-zlochynnosti-
na-natsionalnomu-ta-
mistsevomu-rivnyah/](http://ecpl.com.ua/comments/chy-potribna-v-ukrajini-stratehiya-zapobihannya-zlochynnosti-na-natsionalnomu-ta-mistsevomu-rivnyah/)



**«Мій дід їздив нетверезим,
мій батько їздив — і нічого.
А чим я гірше?»**

Нотатки ментора: [http://ecpl.
com.ua/news/miy-did-izdyv-
netverezym-miy-bat-ko-izdyv-
i-nichoho-a-chym-ia-hirshe-
notatky-mentora/](http://ecpl.com.ua/news/miy-did-izdyv-netverezym-miy-bat-ko-izdyv-i-nichoho-a-chym-ia-hirshe-notatky-mentora/)



ПУБЛІКАЦІЇ ТА ДОСЛІДЖЕННЯ ЕЦПЛ, РЕАЛІЗОВАНІ СПІЛЬНО З ПАРТНЕРСЬКИМИ ОРГАНІЗАЦІЯМИ:

Аналітичний звіт за результатами моніторингу і оцінки системи Custody Records в Ізоляторах тимчасового тримання Національної поліції України, 2019

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Олександр Єрьомін, Микола Сіома, Катерина Хільчевська, Віктор Чупров, Василина Яворська

Звіт за результатами соціологічного дослідження «Оцінка можливості інтеграції вразливих груп населення в життя громади м.Ірпня задля створення безпечного середовища», 2019.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Злата Швець, Юрій Белоусов.

Звіт за результатами соціологічного дослідження «Оцінка можливості інтеграції вразливих груп населення в життя громади м.Полтави задля створення безпечного середовища», 2019.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Злата Швець, Юрій Белоусов.

Звіт за результатами дослідження «Роль процесуального керівника – прокурора Спеціалізованої антикорупційної прокуратури на досудовій стадії процесу», 2018.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Володимир Венгер, Андрій Орлеан, Василина Яворська.

Дослідники, залучені до підготовки інструментарію дослідження та збору даних під час польового етапу: Вікторія Митько, Віктор Чупров.

Практичний посібник «Безпека громади: пошук спільних рішень», 2018.

АВТОРКА: Уляна Шадська.

Аналітичний звіт за результатами дослідження «Оцінка ефективності функціонування інституту службових осіб, відповідальних за перебування затриманих, як механізму попередження неналежного поведіння в діяльності поліції», 2018.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Сергій Швець, Віктор Чупров, Злата Швець, Олександр Бондаренко.

Експертне дослідження «Фіксація та розслідування катувань у місцях несвободи», 2018.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Олександр Гатятулін, Костянтин Запорожцев, Маргарита Тарасова, Володимир Шурдук.

Експертне дослідження методики оцінювання кандидатів на посаду судді Верховного Суду України, 2018.

АВТОР: Володимир Сущенко.

Аналітичний звіт за результатами дослідження «Неналежне поведіння в діяльності Національної поліції України: прояви, поширеність, причини», 2017.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Олександр Бондаренко, Валентина Оболенцева, Костянтин Тарасенко, Віктор Чупров, Злата Швець.

Соціологічне дослідження «В'язниця очима в'язня», 2017.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Злата Швець.

Звіт за результатами дослідження «Роль прокурора на досудовій стадії кримінального процесу, 2017.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Володимир Венгер, Вікторія Митько, Андрій Орлеан, Володимир Сущенко, Василина Яворська.

Дослідники, залучені до збору даних під час польового етапу дослідження: Валентина Волобуєва, Микола Личик, Тетяна Логойда, Максим Магда, Тетяна Сівак, Сергій Дрелінський.

Навчальний посібник «Офіс безпеки громади», 2017.

АВТОРКА: Уляна Шадська.

Звіт за результатами дослідження «Оцінка думки громади м. Вінниця та м. Бар щодо діяльності місцевої поліції», 2016.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Злата Швець, Віктор Семенюк, Юрій Белоусов.

Звіт за результатами дослідження «Дотримання прав вразливих груп населення у діяльності правоохоронних органів», 2016.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Юрій Белоусов, Злата Швець, Віктор Семенюк, Віктор Чупров, Сергій Швець.

Імплементація міжнародних стандартів у сфері запобігання неналежному поведінню в діяльність органів кримінальної юстиції України, 2016.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Микола Гнатовський, Юрій Белоусов, Сергій Швець, Володимир Венгер, Олександр Бондаренко. Під загальною редакцією Юрія Белоусова.

Ті, що пережили пекло: свідчення жертв про місця незаконних ув'язнених на Донбасі / Коаліція громадських організацій та ініціатив «Справедливість заради миру на Донбасі», 2015.

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ: Белоусов Ю.Л., Кориневич А.О., Мартиненко О.А., Матвійчук О.В., Павліченко О.М., Роменський Я.В., Швець С.

ПАРТНЕРИ ЕЦПЛ:



ZMINA. Центр прав людини



MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF DENMARK
Danida



Вже стало банальністю говорити про те, що права людини переживають нелегкі часи.

Масштабний наступ політичного популізму в Європі та цілому світі, масова дезінформація та спекуляції на емоціях більшості на шкоду меншості, дегуманізація опонентів, неповага до міжнародно-правових підвалин світового порядку – все це призвело до значного підриву захисту прав людини у більшості сучасних суспільств.

За таких обставин варто згадати те, як права людини перетворилися на основу сучасної цивілізації, міжнародного права та правових систем держав.

Загальна декларація прав людини була ухвалена насамперед як реакція на жакіття Другої світової війни та подій, що їй безпосередньо передували. Ідеї про цінність кожної окремої людини, її життя, гідності, свободи не є політично нейтральними, як про це інколи стверджують.

Ці ідеї мають цілком конкретне ідеологічне та політичне навантаження, яке, втім, зовсім не полягає у нав'язуванні тієї чи іншої політичної ідеології чи забезпечення класового панування.

Навпаки, їхнє політичне завдання – забезпечити функціонування вільного, відкритого та демократичного суспільства, центром якого є людина та її природні права, тобто права, з якими людина приходить у світ, що невід'ємно з нею пов'язані.

Хоча права людини є універсальними та – в ідеалі – не мусять залежати від тієї чи іншої релігійної чи філософської парадигми, не є секретом, що найбільшого прогресу у їхньому захисті досягла Європа.

Саме на нашому континенті вдалося рекордно швидко перетворити положення Загальної декларації на юридично обов'язкові положення міжнародного договору – Європейської конвенції з прав людини.

Конвенція становить головний сенс існування та діяльності Ради Європи та її структур, а для її тлумачення та застосування існує Європейський суд з прав людини.

Права людини стали основою і для європейської інтеграції, уособленої Європейським Союзом. Не буде перебільшенням сказати, що ідея Європи – це ідея простору прав людини.

Прагнення українського народу до утвердження держави як європейської є прагненням свободи та права вільно визначати свою власну долю, що може ґрунтуватися лише на ідеї прав людини.

Безумовно, самі лише права людини не можуть забезпечити успішного функціонування держави та суспільства. Безпека, економічний розвиток, ефективна та налагоджена правова система повинні забезпечуватися державою.

Але без прав людини не може бути міцного миру, справжньої безпеки суспільства та окремих індивідів, справжнього добробуту та справжнього правосуддя.

Протиставлення цих цілей держави правам людини може розглядатися лише як недобросовісна маніпуляція, що відкриває шлях до втрати безцінного надбання міжнародного (і насамперед – європейського) права людини і скочування на слизький шлях, з якого немає повернення.

Тож, щаслива європейська Україна – це країна, де права людини забезпечуються на практиці не лише тому, що це є міжнародні зобов'язання, а й тому, що права і свободи людини та їх гарантії визначають зміст і спрямованість діяльності держави у всіх її проявах.

Микола Гнатовський, член Правління ЕКСПЕРТНОГО ЦЕНТРУ З ПРАВ ЛЮДИНИ, член УКРАЇНСЬКОЇ АСОЦІАЦІЇ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА. Спеціально для УП.



Експертний центр з прав людини

Експертний центр з прав людини є провідним національним аналітичним центром, який здійснює якісні науково-прикладні дослідження з актуальних проблем забезпечення прав людини у сфері кримінальної юстиції на замовлення органів забезпечення правопорядку та місцевого самоврядування, національних і міжнародних правозахисних організацій, а також – здійснює експертний супровід процесів впровадження інституційних змін.

Сфери докладання наших зусиль:

- Громади
- Місця несвободи
- Досудове розслідування
- Судовий захист прав людини



Сайт: www.ecpl.com.ua



Дослідження: <http://ecpl.com.ua/publications/>



FB: [@ExpertCenterForHumanRights](https://www.facebook.com/ExpertCenterForHumanRights)



[Linkedin.com/company/expert-centre-for-human-rights](https://www.linkedin.com/company/expert-centre-for-human-rights)



Twitter [@expertthrcenter1](https://twitter.com/expertthrcenter1)



КОНТАКТИ:

Івана Мазепи буд. 3 оф. 170, Київ, Україна
+38 095 333 80 12

Дизайн, ілюстрації: Олена Старанчук

Редактори-упорядники: Віктор Чупров, Юлія Голоднікова